

خزانه پر است یا خالی؟

میزان دارایی کشور در حساب ذخیره ارزی و صندوق توسعه ملی یکی از موضوعاتی است که این روزها حواشی سوال برانگیزی را ایجاد کرده است.

سوالاتی پیرامون سخنان اخیر رئیس سابق بانک مرکزی**خزانه پر است یا خالی؟**

میزان دارایی کشور در حساب ذخیره ارزی و صندوق توسعه ملی یکی از موضوعاتی است که این روزها حواشی سوال برانگیزی را ایجاد کرده است. دولتمردان احمدی نژاد که روزگاری با استدلال خالی بودن صندوق توسعه ملی و حساب ذخیره ارزی از پرداخت کمک 2 میلیارد دلاری مترو امتناع می کردند، امروز از وجود 100 میلیارد دلار در این حساب خبر می دهند اما رئیس دولت یازدهم در اظهارات رسمی خود از خالی بودن خزانه سخن می گوید. با این همه هنوز مرکز آمار که مسئول ارائه آمار دارایی این نهادهاست؛ اظهار نظری درباره پر یا خالی بودن این حسابها نکرده است.

به گزارش خبرنگار جام جم آنلاین، «حسن روحانی» رئیس جمهوری ایران چندی پیش در مراسمی که به مناسبت آئین گشایش دانشگاه ها در دانشگاه تهران برگزار شده بود، در میان سخنان خود به صراحت از خالی بودن خزانه کشور سخن گفت و در واکنش به دانشجویانی که بعد از بیان این سخن، وی را تشویق کردند، گفت: خزانه خالی که تشویق کردن ندارد.

بعد از گذشت بیش از یک هفته از سخنان روحانی درباره خالی بودن خزانه کشور؛ بالاخره سکوت دولتمردان احمدی نژاد شکست و امروز سه شبانه «محمود بهمنی» رئیس سابق بانک مرکزی کشور به سخنان روحانی واکنش نشان داد و اعلام کرد که دولت احمدی نژاد حساب ذخیره ارزی را با 100 میلیارد دلار پس انداز به دولت جدید تحویل داده است.

بهمنی همچنین علاوه بر این موضوع اعلام کرده است که موجودی صندوق توسعه ملی 32 الی 34 میلیارد دلار است.

این سخنان بهمنی در حالی اعلام می شود که دولت احمدی نژاد در سال 90 و 91 با ادعای خالی بودن حساب ذخیره ارزی از اجرای قانون اعطای تسهیلات 2 میلیارد دلاری به مترو امتناع کرد و شخص محمود بهمنی که در آن زمان ریاست بانک مرکزی را بر عهده داشت با حضور در مجلس اعلام کرد که محل تامین بودجه این قانون حساب ذخیره ارزی در نظر گرفته شده و از آنجایی که حساب ذخیره ارزی خالی است دولت قدرت پرداخت این تسهیلات به متروهای شهری را ندارد.

حساب ذخیره ارزی چطور پر می شود؟

بر اساس قانون مصوب مجلس، حساب ذخیره ارزی محلی برای واریز مازاد درآمدهای نفتی است، این حساب در زمان ریاست جمهوری «سید محمد خاتمی» افتتاح شد و در آن سالها بواسطه فروش نفت کشور و پایین در نظر گرفتن قیمت نفت در بودجه مبالغ قابل توجهی به این حساب واریز شد.

پس از انتخاب دولت احمدی نژاد در سال 84 به علت تفاوت در دیدگاه های اقتصادی وی با دولت سابق، بودجه های سالیانه کشور به گونه ای تنظیم شد که مابه التفاوت قیمت نفت مصوب در بودجه با قیمت واقعی آن به حداقل رسید و رفته رفته میزان درآمدهایی که به این حساب واریز می شد، کاسته شد.

اگر 100 میلیارد دلار پس انداز داشتیم چرا برای عبور از بحران اقتصادی استفاده نشد؟

با ادعای امروز بهمنی مبنی بر وجود 100 میلیارد دلار دارایی در حساب ذخیره ارزی و قرار دادن این ادعا در کنار سخنان 20 ماه پیشتر وی در مجلس مبنی بر خالی بودن حساب ذخیره ارزی این سوال بوجود می آید که آیا کشور در یک سال و هشت ماه گذشته با وجود تحریم های نفتی شدید و قطع شبکه سوئیفت برای انتقال درآمدهای نفتی، 100 میلیارد دلار درآمد مازاد نفتی داشته است؛ اگر این درآمد وجود داشته چرا دولت احمدی نژاد قانون کمک به متروی شهری کشور را اجرا نکرده است؟

سوال دیگری که محمود بهمنی باید به آن پاسخ دهد این است که چه بخشی از این انباشته 100 میلیارد دلاری در دولت احمدی نژاد انباشته شده است و اصولاً اگر چنین ثروتی در اختیار کشور قرار داشته است چرا دولت احمدی نژاد در زمان بروز بحران اقتصادی کشور با اتکای به این ذخیره اقدام به حل مشکلات مردم نکرده است.

همچنین باید از رئیس سابق بانک ملی این سوال را پرسید که اگر چنین ثروتی در اختیار کشور قرار داشت چرا دولت برای پرداخت یارانه های نقدی مردم، بصورت غیر قانونی از منابع بانک ها از جمله بانک مرکزی برداشت می کرد و به سراغ تأمین نیازهای کشور از طریق این حساب نمی رفت.

بهمنی همچنین باید به این پرسش نیز پاسخ دهد که دستیابی به ذخیره 100 میلیارد دلاری در دوره ای که دولت خود به فروش تهاتری نفت و تبدیل نشدن درآمدهای نفتی کشور به دلار بر اثر تبعات تحریم های گسترده اذعان می کرد، چگونه اتفاق افتاده است.

البته آقای بهمنی در سخنان خود به این نکته نیز اشاره کرده اند که اعلام اینکه خزانه کشور خالی است به هیچ وجه در روابط بین المللی به نفع کشور نیست، نکته ای که بسیاری از نمایندگان مجلس هشتم در زمانی که خود آقای بهمنی به صراحت خالی بودن حساب ذخیره ارزی را اعلام می کردند به ایشان گوشزد کرده بودند و حالا این نکته مهم دوباره از بان کسی که خود زمانی این اشتباه را انجام داده بود تذکر داده می شود؛ تذکری که فارغ از گوینده آن باید جدی گرفته شود.

مهدی جلیلی- جام جم آنلاین